

DIRVA

Korp! Neo-Lithuania metinės šventės Bostone prezidiumas. Iš kairės: G. Vaičiūnas, A. Antanavičius, P. Martinkus ir A. Martišauskas.

NEO-LITHUANIA SIEKIMŲ GAIRĖS

Korp! pirmininko Rimo Staniūno pasisakymas Bostone

Lapkričio mėn. didžiuliosiose JAV centruose Korporacijos Neo-Lithuania padaliniai savo metines šventes, pasižymintias spalvingomis tradicijomis ir iškilmingumu. Tokia šventė lapkričio 5 d. vakare buvo surengta ir ALTS-gos Bostono sk. namuose. Padalinio pirm. Ignui Vilėniškiui, Jr. išvykus dalyvauti kitame Korp! žygy, šventei sumaniai ir su regimu įsijautimu vadovavo valdybos sekretorius sen. Algirdas Antanavičius. Jaudinančios minutės buvo, kai buvo teikiama spalvos trims naujiems Korp! nariams -- B. Rentelytei, L. Tylaitėi ir Jonui Freimanui, susirinkusiems filisteriams, seniorams ir svečiams dainuojant spalvų dainą Lietuva brangi.

Ta pačia proga buvo paskelbta ir nauja padalinio valdyba, kurią 1966-67 m. sudaro seniorai pirm. Martišauskas, vicepirm. Antanavičius, sekr. Rentelytė, išd. Tylaitė, arbiter elegantiarum P. Martinkus ir tėvūnas Svilas.

Korp! Neo-Lithuania Bostono padalinio metinės šventės maloni staigmena buvo Korp! vyr. valdybos pirm. R. Staniūno apsilankymas. Iškilmingame posėdy, po kurio sekė jauki ir smagi korporantiška vakarienė, kol R. Staniūnas tarė žodį, kuris ir yra Korp! Neo-Lithuania siekimų gairės. Žemiau yra spausdinamas Korp! pirmininko pasisakymas, kurį Bostono neolituanai ir jų svečiai palydėjo karštais plojimais.

Kol. Rimas Staniūnas kalba:

"Su dideliu džiaugsmu sveikinu Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos vardu, pasiremdamas tų trylikos vyrų idėjomis, kurie 1922 m. lapkričio mėn. 11 d. Lietuvoje, Kau-no universitete, metė mintį ir įsteigė Korp! Neo-Lithuania. Jų mintis -- Pro Patria -- o emigracijoje lietuvių išlaikymas, yra realūs mūsų tautos išlaisvinimo pagrindai. Lietuviškoji kultūrinė veikla, lietuviškosios inteligentijos ugdymas ir lietuvių populiarinimas tarp tautinėje plotmėje yra darbo sritys, kurios peršasi mūsų Korporacijai. Tačiau ir visos kitos lietuviškos sritys turi būti patriotinės dvasios, lietuvių meilės lietuviui ir atsidavimas tėvynei ir tautai kaip mūsų dvasinio ryžto skatintojai ir ugdytojai. Korporantiškos vieni kitiems ištikimybės dvasioje tęskime kelionę Lietuvos laisvės grįžimo keliu, gyvenime tėvynės prisiėmimo viltimi ir su Pro Patria darbu pelnykime patys sau linkėjimą "Vivat, crescat, floreat in eternum".

Nėra reikalo daug aiškinti, kad priaugančios kartos ir jaunimo išlaiky-

mas lietuvių bei jo išmokslinimas, jaunų žmonių profesinis ir intelektualinis pasiruošimas gyvenimui, šio pasiruošimo galimai aukštesnė kokybė ir pasiekto išsilavinimo panaudojimas mūsų tėvynės ir tautos labai yra kapitalas, iš kurio gyvena Lietuvos ateitis. Tačiau ne tik valstybė ir tauta užsitikrina ateitį papildydama ir atnaujinama savo kūrybingąsias jėgas. Norint gyventi, reikia atsinaujinti visur, kur galima apeiti gamtos dėsnius. Kiekvienas visuomeninis junginys, kurioje yra pajungtas gamtos išstatymams. Todėl ir Korporacijos ateitis, jei ji nori gyventi, glūdi suabejojime ir pastangose papildyti savo eiles gyvenimą ateinančių jaunų akademikų gretomis. Aktyviai dalyvaudami naujos lietuvių inteligentijos paruošimo pastangose, sustiprinsime savo siekimų tikslą. Jei mes savo idėjas laikome pozityviomis ir patriotiškoms, privalome visomis leistomis pastangomis rūpintis, kad jos liktų ne vien popieriuje, bet galimai didesniu skaičiumi būtų surašytos lietuvių širdyse. Atsisakykime mažavertybės komplekso ir tikė-

kime, kad mūsų Korporacija ir jos dėka išauginta inteligentija yra lygiai tokia pat gera, kaip ir kitose organizacijose ugdyta. Bendrinis lietuviškosios inteligentijos ugdymo tikslas yra visiška suderinamas su mūsų Korporacijos gyvavimo interesais. Remkime lietuviškosios inteligentijos ugdymą, remkime liet. kultūros puoselėjimą visom jėgom, tačiau neužmirškime, kad lietuviškoji istorija tinkamai mūsų Korporacijos egzistenciją įvertins tik tada, jei neolituanai pajėgs įrodyti tas pastangas, kurių dėka lietuviškosios inteligentijos kadrui per mūsų Korporaciją pasipildė emigracijoje. Prasmingas tautinio solidarumo veiklos turinys bus galimas pasiekti tik tada, kai bus atsieltas aukštasis visuomenės subrendimo laipsnis. Todėl laisvė, teisingumas ir solidarumas, kurie sudaro abipusę pareigą, yra taip pat mūsų užsibrėžto tikslo pagrindų dalis. Mes turime ir toliau ta pačia tautinio atsparumo dvasia kartu su tėvynėje ir toli nuo jos ribų esančiais broliais kovoti už žmogaus vertę, žmogaus gyvenimą laisvoje tėvynėje ir visame pasaulyje.

Korporacija, gyvenanti Lietuvos laisvės troškimo dvasia, yra tas laidas ir pagrindas, kuriuo remiasi mūsų siekiamoji tikslo prasmingumas. Tas yra laikoma aukščiausiu įstatymu kai liečiam tautinį klausimą. Lietuviškoji sąžinė savo ateities veiklos pagrindą deda tautinio išlikimo idealą, pakartotinai deklaruoja savo pasiryžimą laisvame pasaulyje ir liudija jos žmonių nepalaužiamą norą atgauti savo tautos laisvę ir nepriklausomybę. Šito

(Nukelta į 2 psl.)

PO RINKIMŲ

RESPUBLIKONŲ LAIMĖJIMAS, NORS IR LABAI ĮSPUDINGAS, DAR NEPAKEITĖ FAKTO, KAD JIE IR TOLIAU LIEKA MAŽUMOS PARTIJA. — LAIMĖTOJŲ PAŽIŪRŲ NEVIENODUMAS NELEIDŽIA PADARYTI BENDRŲ IŠVADŲ APIE KRASTO NUOTAIKAS, IŠSKYRUS VIENĄ: DABARTINĖS ADMINISTRACIJOS POPULIARUMAS GEROKAI SMUKO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Antradienio rinkimai atnešė palyginti labai didelį respublikonų laimėjimą. Tiesa, senate jie ir toliau turės maždaug trečdalią balsų, tačiau 46 ar 47 nauji respublikonai atstovų rūmuose kartu su konservatyviuoju pačių demokratų sparnu galės sulaikyti visą eilę prezidento Johnsono "Great Society" siūlomų įstatymų. Bendras krašto nuotaikas galgeriausiai gali paliudyti rinkimai Illinois, kur respublikonų kandidatas, jaunas (47 metų) pramonininkas Charles Percy palyginti lengvai nugalėjo populiarų demokratų senatorių ir labai ryškią asmenybę, 74 m. Paul Douglas. Tas pats Percy per 1964 metų rinkimus pralaimėjo gubernatoriaus vietą visai neraiškiai ir net nepopuliariam demokratui Otto Kerner. Tada Percy pralaimėjo prezidento Johnsono populiarumo bangai, šį kartą jis pajėgė nugalėti daug stipresnį kandidatą tam populiarumui gerokai sumažėjus. Negalima sakyti, kad tai būtų vien rasinių neramumų paseka, nors kai kuriuos balsuotojus tai paveikė. Faktinai Percy irgi yra taip vadinamas "liberalas", nors ne taip kairus kaip Douglas.

"Liberalais" laikomi

ir New Yorko gubernatoriaus Rockefelleris, kuris priešingai "šiaudinių" balsavimų rezultatams, palyginti lengvai nugalėjo nepopuliarią demokratų kandidatą O'Connora. Galimas daiktas, kad "šiaudiniai" balsavimai galų gale padėjo Rockefelleriui, nes kai kurie rinkėjai, kurie simpatizavo liberalų ar konservatorių kandidatams ir už juos pasisakė laike "šiaudinio" balsavimo, vėliau nutarė, kad Rockefelleris geriau už O'Connora.

Bet jei anksčiau minėti atvejai kalbėtų už respublikonų "suliberalėjimą", Ronald Reagan nemažiau įspūdingas laimėjimas Californijoje kalba ir apie "konservatyvių" pajėgų atgimimą. Californijos valstija turės didžiausią delegaciją respublikonų konvencijoje, kas, žinoma, turės įtakos kandidato į prezidentus parinkimui. Šiandien atrodo, kad daugiausiai galimybių turi Richardas Nixonas, kurio populiarumui daug padėjo prezidentas Johnsonas, rinkimų išvakarėse apie jį asmeniškai labai neigiamai atsiliepdamas. Tas davė progos Nixonui gražiai atsikirsti ir apie save priminti milijonams rinkikų.

Nėra abejonės, kad Nixonas iš visų galimų

respublikonų kandidatų turi didžiausią patyrimą užsienio politikoje, kuri dabar yra turbūt svarbiausias prezidento uždavinys. Nixono pažiūros į Vietnamo karą, kad jį reikia ne vilkinti, bet laimėti, šiandien turėtų susilaukti amerikiečių daugumos pritarimo. Bet, žinoma, Nixonas ne laimėjo nė vieno rinkimų jis ne tik pralaimėjo palyginti mažą balsų daugumą Kennedy, ir dar smarkiau Pat Brown per Californijos gubernatoriaus rinkimus. Tam pačiam Brown, kuris dabar pralaimėjo Reaganui. Nixonas tik tada turės galimybę kai dabartiniai laimėtojai negalės susitarti savo tarpe ir, ko gero, padarys nemažai klaidų. Toks Percy, pavyzdžiui, bus tik "jaunesnysis senatorius" iš Illinois -- postas, kuriame gana lengvai galima patekti į pamiršimą.

Grįžtant prie rinkimų įtakos į užsienio politiką, reikia pastebėti, kad ir čia sunku padaryti

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

* NAUJU Vak. Vokietijos kanceleriu -- min. pirmininku krikš. dem. partija pasirinko Kurt. G. Kiesingerį, kurio pažiūros užs. politikos klausimu daugiau atitinka de Gaulle politiką. Kiesingeris dar turi sudaryti koalicinę vyriausybę. Be to, jis jau spėjo susilaukti daug kritikos už savo nacių laikotarpio veiklą.

* VARŠUVOS universiteto prof. L. Kolakowskis buvo išmestas ne tik iš universiteto, bet ir iš komunistų partijos už kritikavimą Gomulko režimo studentų tarpe. Tarp kitko, jis pareiškė, jog nesą ko džiaugtis Gomulko atėjimu į valdžią, nes Lenkija nesusilaukė laukiamų laisvų. Jo kalba susilaukė didelio pritarimo studentų tarpe, kurie siūlė priimti rezoluciją, reikalaujant paleisti iš kalinimo anksčiau suimtus mokslininkus ir profesorius narius, pakliuvusius nemalonėn taip pat už režimo kritiką.

* PABALTIEČIAMS nepalankūs vėjai papūtė iš Montrealyje ruošiamos pasaulinės parodos vadovybės pusės. Labai užvilkinus atsakymą, toji va dovėbė pranešė, kad parodos metu nebus galima ruošti lietuvių, latvių ar estų diena, o tik "pasimatymas" ("Lithuanian Rendez-vous"). Be to, tie "pasimatymai" negalės būti vykdyti numatytoje tautų aikštėje (Place of Nations), o tik nuosloje esančioje sporto aikštėje.

Bendras pabaltiečių komitetas tuo reikalu apeliuos į Kanados vyriausybę Otavoje. Jei nepavyks iškovoti tinkamų sąlygų pabaltiečių pasirodymams, teks nuo dalyvavimo parodoje atsakyti.

Pabaltiečių komitetas, kuriam šiuo metu pirmininkauja lietuvių atstovas J. Simanavičius, taip pat susirūpino Kanados vyriausybės politika, kas kart daugiau palankumo rodančia Kremlui.

New Yorko lietuviai lapkričio 3 d. pagerbė JAV kongresmaną Joseph P. Addabo už jo nuolatinę paramą lietuviškiems reikalams. Šį pagerbimą organizavo "Laisvės Žiburio" radijo vadovybė. Dalyvavo Lietuvių Bendruomenės, tėvų pranciškonų, Darbininkų, Dirvos ir "Laisvės Žiburio" atstovai.

Nuotraukoje kongr. Addabo laiko jam padovanotą lietuvišką kryželį. Iš kairės: K. Miklas, D. Kezienė, E. Genevičienė, už jos kun. J. Liauba, D. Kezytė, už jos A. Sniečkus, R. Kezys, J. Addabo, A. Mažeika, prel. J. Balkūnas, kun. dr. K. Bučyns ir E. Čekienė.

R. Kisieliūso nuotrauka

Paskutinės II Pasaulinio karo dienos (4)

Himmleris išduoda paslaptį...

Apie 6 val. vakaro išvargęs gen. Heinrichi atvyko į Vyslos armijų grupės štabą prie Frenz-lau. Per visą kelionę, kuri užsitęsė pustrėčios valandos, jis su savo adjutantu ir šoferiu nepasikeitė nė vienu žodžiu. Vienu momentu von Bila norėjo užmegsti pasikalbėjimą apie tą paslaptį, žemėlapi. Jis galvojo, kad Guderianas turėjo Heinrichui parodyti ir paaiškinti ką tai reiškia. Bet Heinrichi, matyt, nieko nežinojo apie tą žemėlapi. Jis buvo užsimąstęs ir tylėjo. Niekad dar von Bila nematė jo taip be nuotaikos.

Heinrichi dar labiau prarado upą, kai pamatė armijų grupės štabo barakus šalia išpuodingų dvaro rūmų. Tai buvo asmeniškai Himmlerio prie-glauda ir tuos baidius, jokios meninės vertės neturinčius rūmus jis pasistatė dar prieš karą. Privačiame geležinkelio šalia rūmų stovėjo Himmlerio privatus liuksinis traukinys Steiermark.

Kaip ir Zossene, štabo pastatai buvo paslėpti miškelyje. Bet čia ir baigėsi panašumas. Jokio aktyvumo Heinrichi čia nematė. Be SS korporalo, kuris buvo vestibulyje, atrodė, lyg rūmai būtų tušti. Korporalas, paklausęs jų vardus, paprašė sėsti ant medinio suolo ir dingo kitame kambaryje. Už keilių minučių pasirodė SS uniformoje generolas. Tai buvo Gruppenfuehreris Heinz Lammerding, Reichsfuehrerio štabo viršininkas. Jis jiems mandagiai paaiškino, kad Himmleris užimtas labai svarbiu posėdžiu ir šiuo metu jo negalima trukdyti. Lammerding buvo mandagus, bet šaltas ir nepakvietė Heinrichi palaukti jo kabinete. Apsisukęs jis išėjo, palikęs vestibulyje Heinrichi ir von Bila.

Heinrichi kantriai išlaukė 15 minučių, paskui

PO RINKIMŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

bendras išvadas, nes laimėjo ir tokie Vietnamo karo priešininkai, kaip Oregano gubernatorius Hatfield, kuris buvo išrinktas į US senatą, ir iš dalies pirmasis popilietinio karo (iš viso trečias senato istorijoje) negras senatorius respublikonas Edward W. Brooke. Tačiau šiandien ir didžiausi to karo priešininkai nereikalauja JAV pasitraukimo. JAV jau yra per daug įsivėlusios į karą, kad tai galėtų padaryti, nepaisanto viso to karo nepopuliarumo, ir visi tai daugiau ar mažiau supranta. Dėl to galima sakyti, kad užsienio politikoje Johnsonas turės net didesnę paramą kongrese negu iki šiol. Kitas dalykas vidaus politika. Jos sumetimai nulėmė rinkimų rezultatus.

ramiai kreipdamasis į von Bila, pasakė:

-- Eikite ir pasakykite Lammerdingui, kad aš nepasirūšęs nė sekundės ilgiau laukti. Aš noriu Himmlerį matyti tuojau pat.

Neuždelsiant, tuoj pat Heinrichi nuvedė koridoriais į Himmlerio kabinetą.

Himmleris jį pasitiko stačias prie stalo. Padaręs keletą žingsnių pirmyn ir po kelių mandagumo formulių, jis pradėjo aiškintis.

-- Reikia, kad jūs su-prastumėte mane, -- pasakė jis paimdamas Heinrichi už rankos, -- ne be skausmo aš ėmiausi nutarimo pasitraukti iš Vyslos armijų grupės vado pareigų, bet jūs be abejo žinote, kiek įvairių pareigų aš turiu, tiek daug darbo ir, pagaliau, mano sveikata šlubuoja...

Atsisėdęs už stalo ir patogiai atsišokus kėdėje Himmleris tęsė:

-- Dabar aš jums pasakosiu viską kas įvyko. Mums tuoj atneš žemėlapius ir visas informacijas.

Du SS, vienas stenografas ir kitas su žemėlapiais, įėjo kabinetą. Juos sekė du štabo karininkai ir Heinrichi patenkintas pastebėjo, kad abu nešiojo Wehrmachto, bet ne SS uniformas. Tai buvo divizijos generolas Eberhard Kinsel, štabo viršininko pavaduotojas ir pulkininkas Hans Eismann, operacinio skyriaus viršininkas. Ypač Heinrichi buvo labai patenkintas sutikti čia Eismanną, nes tai buvo vienas gabiausių štabo karininkų. Gi štabo viršininkas Lammerding visai nepasirodė.

Himmleris palaukė kol visi susėdė ir pradėjo ilgą dramatišką monologą, pateisinti savo veiklą. Jis pradėjo dėstyti operaciją nuo "Adomo ir levos" ir buvo labai nuobodu klausytis. Kinsel ir Eismann žinojo, kad Himmleris sugėba ištisom valandom kalbėti, tad Kinsel atsiprašęs dingo valandėlei iš kabineto neva "skubių reikalų" tvarkyti. Gi Eismannas kurį laiką stebėjo Himmlerį ir Heinrichi, stengdamasis juos palyginti. Jis matė prityrusį generolą, kuris mandagiai klausėsi nieko nesugebančio Himmlerio. Po valandėlės ir jis atsiprašęs dingo iš kambario. Už kurio laiko Heinrichi pastebėjo, kad ir stenografas, nebepajėgiąs sekti Himmlerio žodžių potvynio, padėjo pieštuką. Heinrichi nuobodžiaudamas leido Himmleriui tęsti monologą.

Staiga suskambėjo telefonas. Himmleris pakėlė ragelį ir sekundę klausėsi išsigančius veidų, paskui padavė ragelį Heinrichiui:

-- Tai jūs vadovaujate armijų grupei, tad geriau bus, jei pats priimsite pranešimą.

Heinrichi paėmė ragelį:

-- Čia Heinrichi, kas

prie telefono?

Kitame linijos gale buvo armijos generolas Busse, vadovaujantis 9-tai armijai. Heinrichi sujau-dintas klausėsi pranešimo. Didelė katastrofa užgriuvo 9-tą armiją. Rusai atidengė vokiečių pasirošimus pulti prie Kuestrino. Busse buvo pasirošęs puolimui panaudoti vieną geriausių savo 25-tą šarvuotųjų diviziją, kurią atitraukė iš koridoriaus prie Kuestrino, pakeisdamas 20-tą diviziją. Rusai sužinojo apie šį manevrą ir pasinaudojo proga atnaujinti puolimus šiaurėje ir pietuose, bandydami Busse jėgas suimti į reples, ko visą laiką bijojo Guderianas. 20-toji divizija tokiu būdu buvo atkirsta nuo užnugario ir Kuestrin liko izoliuotas.

Heinrichi ranka uždengė ragelį ir papasakojo blogą naujieną Himmleriui. Šis nepatogiai jausdamasis patraukė pečiais:

-- Pagaliau, jūs vadovaujate...

Heinrichi išplėtė akis: -- Jums turėtų būti žinoma, kad aš dar nieko nežinau apie armijų grupės situaciją. Aš nepažįstu nei dalinių vadų nei jų vertės.

Himmleris pasiliko išsižiojęs, nežinodamas ką sakyti. Heinrichi pamatė, kad nereikia laukti jokio patarimo, tad paėmęs ragelį davė leidimą generolui Busse daryti kontrapuolimą ir pažadėjo, kaip tik galės, atvykti pas jį.

Vos tik jis padėjo ragelį, Himmleris atsiga-vė ir pradėjo tęsti nutrauktą monologą. Bet Heinrichiui to užteko. Jis pertraukė, paprašydamas pasakyti savo nuomonę bendrai Vokietijos ir jos ateities klausimu. Tas Himmleriui nepatiko. Bet jis atsistojo ir paėmęs Heinrichi už rankos nusivedė prie langų, kad negirdėtų stenografas, pusbalsiai pasakydamas:

-- Aš per vienos neuatralios valstybės atstovą padariau viską deryboms pradėti su vokiečiais... Įsidėmėkit, tai aš jums sakau labai konfidencialiai!

Užstojo tylą. Himmleris stebėjo Heinrichi. Be abejo jis laukė atsakymo. Heinrichi buvo pri-trenktas, nes tai reiškė išdavystę. Šis žmogus pardavinėjo Vokietiją, jos vadus ir armiją. Ar Himmleris sakė tiesą? Ar tai nebuvo spąstai? Juk tam jis buvo gabus. Senas fronto generolas pasiliko stovėti tylėdamas. Vien Himmlerio buvimas šalia jam pykino širdį.

Staiga durys atsidarė ir kambary pasirodė vienas SS karininkas. Himmleris lengviau atsiduso.

-- Herr Reichsfuehrer, -- pasakė karininkas, -- štabas susirinko atsisveikinimui.

Himmleris nieko nesakydamas greitai žingsniu apleido kambarį.

8 val. vakaro visi SS karininkai ir sargyba su

Per neolituanų metinę šventę Bostone pakelti į seniorus: B. Ren-telytė, J. Freimanis ir V. Tilaitė. V. Rauktytės nuotrauka

Korp! Neo-Lithuania siekimų gairės...

(Atkelta iš 1 psl.)

tikslo Korporacija niekada neturėtų pamiršti. Dėl jo privalome visi vieningai ir visomis jėgomis dirbti. Lietuvos atstatymo reikalas tegu būna giliai ir nepamirštamai įsišaknėjęs mūsų širdyse. Gi savo tikslams atsiekti turim panaudoti visas galimas priemones, pav. panaudodami tinkamą informaciją, bandykim paveikti amerikiečių visuomenės viešąją opinią mūsų naudai. Šie uždaviniai išeivijoje turi būti artimi vien Korporacijos

Himmleriu apleido štabą. Su savimi jie išsivežė viską, net ir rūmų lėkštes. Tai buvo pilnas išsikraustymas. Atrodė, kad Himmleris čia neketina niekad grįžti. Dabar jis su savo palydovais skubėjo kuo toliau nuo Oderio į vakarus, palikdamas įsiutusį Heinrichi, kurio pyktis dar padidėjo, kai susipažino su štabu.

Tuo tarpu adjutantas von Bila, vaikščiodamas po jam skirtą kambarį, negalėjo užmiršti pas Guderianą matyto žemėlapi. Jam buvo keista, kad niekas nesukludė to žemėlapiu pamatyti. Be abejo Guderianas turėjo rodyti Heinrichiui, nors tas nieko nesakė, arba šis žemėlapis neturi tos svarbos, kokią įsivaizdavo von Bila. Gal tai buvo Guderiano štabo numbraižytas, pagal informacijas gautas iš anglosaksų? Bet kodėl jis tada turėjo angliškų parašus? Vienas paaiškinimas tegalėjo būti, tas žemėlapis buvo amerikiečių, pakliuvęs į vokiečių rankas. Nes iš kur kitur jis galėjo atsirasti. Ir jei-gu taip, tai von Bila galvojo, jog reikia paskubėti išpėti žmoną. Pagal tą žemėlapi Vokietijai pralaimėjus karą, jo namas Bernberge, kuriame dabar gyvena žmona su trim vaikais, atsidurtų sovietų zonoje.

Tas žemėlapis buvo labai slaptas, rodantis, kaip sąjungininkai ruošiasi pasidalinti Vokietiją.

(Bus daugiau)

vadovybei, bet ir paskiram korporantui. Gal šie tikslai atrodo sunkūs, bet geri norai ir tvirta valia gali daug padaryti. Kai mus jungia įstatymas - salus patriae, suprema lex - bei mūsų šūkis - Pro Patria! - viskas yra nugalima. Būdami akademikai išeivijoje galime daug pasitarnauti savo tėvų šaliai, savo krašto gerovei. Tęskime išeivijoje praeityje vykdytuosius Korp! Neo-Lithuania tautinius darbus. Au-kokime savo jėgas išeivijos visuomenei, kad išsilaikytumėm gerais lietuviais ir sugebėtumėm lietuvišką dvasią perduoti ateinančioms kartoms. Ugdydami savyje tvirtą tautinį lietuvišumą, spinduliuosime visiems pavyzdžiu. Savo tikslo siekdami, neužsidarykime savyje, bet jungkimės į kitas lietuviškas organizacijas. Tuo parodysimė konkretiais darbais ištikimybę ir vertę savo tautai.

Nepamirškime, kad didelis dėmesys yra kreipiamas į korporanto moralinį ir intelektualinį auklėjimą. Net ir Korporacijos įstatuose yra numatyta valingos, kilnios bei taurios asmenybės ugdymas. Korporacijos fil. Gustainis tuo klausimu taip pasisako: "Naujos Korporacijos steigėjai turėjo tikslą sudaryti tokią organizaciją, kurioje studentai lavintųsi tautinės ideologijos ir tautinės kultūros klausimuose, bei stiprintų savo pasaulėžiūrą. Jie taip pat daug dėmesio kreipė į asmeninio auklėjimo reikalus. Norėta, kad šios organizacijos mokyklą išėję jauni inteligentai būtų išauklėti kultūringo mandagumo ir etiketo, taip pat, kad būtų optimistiškos nuotaikos." Šie jo pasakymai galioja ir šiandien. Išeivijoje sutinkame daug sunkumų, daug kliūčių, tačiau, jei būsime pasirošę, tuos sunkumus ir kliūtis nugalėsime. Korporacija ugdė ir ugdyt individualias asmenybės ir tautos intelektualinį bei kultūrinį lobyną. Jaunatviškas idealizmas - yra akstinas mūsų darbų korporacijoje ir vi-

suose lietuviškuose laukuose. Kas turi idealą, siekimą ko nors aukštesnio, vertingesnio, tas ir pats tampa kilnesne asmenybe. Žmogus, norėdamas būti vertingas, išsiskiria savyje užtenkamai entuziazmo dirbti ir siekti savo užsibrėžtų tikslų.

Korp! Neo-Lithuania yra vieninga brolija, surišta duota priesaika prie korporacijos vėliavos. Mus, jungia tradicijos ir pagrindinis Korp! įstatymas -- Tėvynės gerovė, o taip pat Korp! šūkis Pro Patria; jos tikslas -- lietuvių tautos laisvė, garbė ir gerovė. Vadovaudamiesi krikščioniškos dorovės dėsniais ir lietuvių tautos idealais turime kurti tautinę lietuvių kultūrą, sąmoninti ir ugdyti lietuvišką atsparumą ir drausmingumą. Visa tai mus suvedė į vieną šeimą, uždėdantią kiekvienam tam tikras pareigas. Mes grindžiame savo pasaulėžiūrą kilnia idėja, mes išlaikome savo individualybę, mes santykiujame tarpusavyje gražiomis formomis. Tos formos bei tradicijos ir riša mus į vieną korporaciją.

Korporacija nekeičia pagrindinių principų bei siekimų, bet jai veikiant įvairiose vietovėse ir įvairiose sąlygose, jos forma bei veiklos metodai automatiškai keičiasi. Ir tai yra natūralu, nes Neo-Lithuania yra gyva, vis dar tebeauganti. Į ją įsijungę nemažai čia studijuojančio jaunimo, todėl Korp! negali išsilaikyti visiškai sustingusi savo pirmąsiose formose, ji turi prisiderinti prie esamų gyvenimo sąlygų. Deja, tos naujos ir gero gyvenimo sąlygos jau gerokai paveikė net vyresnius, ne tik jaunimą.

Vyresnieji giriasi, brangina ir didžiuojasi savo tautine kultūra, kartais nueidami iki romantizmo, tuo tarpu akademini jaunimas į visą tai žiūri daug realiau ir praktiškiau.

Neo-Lithuania neskirsto savo narių pagal konfesijas, tik kreipia dėmesį į meilę pareigai savo tautai, rūpinasi tautos laisve ir gerove, kovoja už lietuviškumą, savo kalbą, lietuvišką šeimą ir stengiasi išugdyti pilnutines asmenybes su aukštu intelektu ir kūrybine potencija. Stengiasi išugdyti asmenis, kurie galėtų pasireikšti ne tik savo, bet ir kitų tautų tarpe.

Korp! Neo-Lithuania visada yra pasiryžusi tvirtai stovėti savo tautinių interesų sągyboje. Tebūnie tai kultūringo veikimo kelias, vedamas mūsų šūkiu: "Patria est suprema lex!"

F E M A L E

50 BED GENERAL HOSPITAL HAS NEED FOR PROFESSIONAL HELP REGISTERED NURSES For all services & all shifts. Salary \$455.00 per month. Differential for evenings & night duties. MALE OR FEMALE Medical Technologist ASCP preferred salary open. LIBERAL PERSONNEL POLICIES SEND RESUME TO PERSONNEL DEPARTMENT MASON GENERAL HOSPITAL 800 E. COLUMBIA MASON, MICH. 48854 (120-126)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

VLIK'O TEMOMIS

Ar atsimins kas tuos laikus Vokietijos stovylose, ten išėjusių spaudą, kada VLIK'o temomis būdavo kalbama, rašoma, diskutuojama. Būdavo, nuvažiuoji kur į tolimesnę nuo VLIK'o būstinės stovyklą, tai taip visi ir lukštinės tavę apie VLIK'ą, jo darbus, atskirų partijų pažiūras į tą ar kitą klausimą, nesutarimų priežastis ir t.t. Kažin kokių stebuklų ir tada VLIK'as nepadarė, bet jis buvo tremtinų dėmesio centre, iš jo būdavo ko tai laukiama, tikimasi.

Ar pasikeitę gyvenimo aplinkybės, ar tyla ir ramybė mūsų politiniame gyvenime apmarino tuos jausmus, kurie visuomenėje buvo gyvi anais, stovykliniais laikais.

Prie šios temos sugrįžti paskatino dr. Alg. Budreckis, pradėjęs spaudai siųsti trumpus, suglaustai parašytus straipsnius apie VLIK'ą. Be pretenzijų į VLIK'o "suverenitetą" ir "konstitucinių galių" filosofinius aiškinimus, dr. A. Budreckis, kaip neseniai įsijungęs į VLIK'o narių tarpą, bando pristatyti (reikia manyti tiems, kurie apie tai nežino) tuos VLIK'o išorinius rūmus, kuriuose jis veikia. Tai VLIK'o valdyba, Taryba, Seimas, pagelbinės komisijos, kas kurį organą sudaro (VLIK'ą, kaip žinote, sudaro 15 srovių - organizacijų!), kada ir kur vyksta posėdžiai ir t.t. Neišvengia ir dr. A. Budreckis tokių išsireiškimų, kaip, pvz., rašant apie VLIK'o tarybą: -- "Tarp VLIK'o seimo sesijų šis organas vykdo seimo funkcijas (VLIK'o seimo arba atstovų suvažiavimo, kad nesupainioti su Lietuvos seimu) Jis ir turi ypatingas galias (!): studijuoja ir planuoja Lietuvos laisvinimo uždavinius ir jiems vykdyti priemones, sudaro VLIK'o valdybą ir prižiūri (kaip?) jos veikimą, tvirtina Tautos Fondo valdybą ir atlieka visus kitus pavestus uždavinius".

Matote, darbas nėra jau toks paprastas. Tai matyti jau ir iš to, kad yra aiškiai nustatyta, kas posėdžių metu pirmininkauja ir sekretoriauja. Bet gi mes ne apie tai rūpinamės. Neišskentę norėtume paklausti, ar tuose VLIK'o ir jo visų kitų organų darbuose nėra tokių, apie kuriuos būtų galima ir visuomenei pakalbėti, padiskutuoti ir -- domėtis? Iki šiol tik tiek bu-

vo sužinota, ir tai J. Kardelio Nepr. Lietuvos redaktoriaus iniciatyva, kad VLIK'o pirminkas V. Sidzikauskas atstatastydinas. Bent iš visų tuo klausimu girdėtų reakcijų visuomenėje neįsivaizduojamas ir tuo reikalu susirūpinimas. Galiu Dirvos skaitytojams į ausį pašnibždėti, kad ta proga šio šio "judėjimas" jaučiamas tų partijų štabuose, kuriuose didelė reikšmė skiriama tam, kad naujų pirmininkų būtų parinktas žmogus iš "tikrųjų" partijų, o ne iš "šiaip vėliau prisidėjusių" ir į VLIK'ą įsijungusių organizacijų. Ir dar vieną "paslaptį" galėčiau išduoti: kad kai kurių partijų štabai ne taip jau lengvai vairuoja savo atstovus VLIK'e. Matot, VLIK'o nariai -- tai savo pareigose išgyvenę ir susigyvenę žmonės, o partijų štabuose manoma, kad visiškai sutarimas nėra naujūnų ir neatitinka mūsų siškai suprantamos demokratijos reikalavimams. Ir iš tikrųjų, kai nebėra VLIK'e ginčų, nebėra ir visuomenės susidomėjimo.

Pabaigai norėčiau paminėti dar vieną sakinį iš dr. Alg. Budreckio straipsnio apie VLIK'o seimus, būtent: "VLIK'o seimai yra lietuvių visuomenės politinių minčių ir veiklos įvertinimo forumas. Seimuose atsispausdinti lietuvių visuomenės viešoji opinija, kurios išraiškas ima dėmesin, tiek planavime, tiek darbuotėje, VLIK'o taryba ir valdyba".

Norėjęsi paklausti, ar tarp VLIK'o seimų l metų laikotarpyje tarybos ir valdybos nariai lietuviškąją spaudą skaito, ar ne? Ar spaudoje išreiškiama lietuvių visuomenės opinija imama dėmesin, ar ne? Ar būtina tik seime susirinkusių nuomonė yra imama dėmesin planavimui ir darbuotei?

Gal atsirastų ir visa eilė kitų klausimų, bet norėjęsi, kad dr. A. Budreckis kaip VLIK'o narys pradėtų "politikoti" ir VLIK'o veikla vėl sudominti visuomenę. Nes gi ne VLIK'o struktūroje esmė. j.pm.

LAIŠKAI

IR VĖL VAIŠĖS!

Kuri laiką jau buvo nustota talpinti Dirvoje įvairių "vaišinimosi ir išgertuvių" nuotraukos,

SUSIRŪPINKIME KONKREČIAIS DARBAIS

Dr. A. BUTKUS

lietuviško susibūrimo ir tautiniai gyvybiškų idealų puoselėjimo, nueina me šunkeliais ir pradedame vieni kitus įtarinėti, neapkęsti ir juodinti. Neieškome patrauklesnių ir šiai dienai labiau pritaikintų metodų išlaikyti esminius mūsų tautinio charakterio bruožus, bet neretai jaunimui brukame suramėjusią, dogmatinę ir šių dienų gyvenimui mažai betinkančią doktriną. Jau natvė yra gajai ir gaivalinga. Ji visados ieškojo naujų formų save išreikšti. Nesiskųskime, kad jaunimas mūsų nesupranta ir nenori eiti mūsų kažkada eitais keliais. Pasistenkime suprasti jaunimą ir padėkime jam save patį surasti. Neapsunkindami jo senom formom, o prisitaikydami prie šių dienų gyvenimo sąlygų, mes palengvinsime jaunimui atskirti tai, kas iš tiesų mums visiems brangu ir išlaikytina.

Stasio Barzduko atžymėjimo proga, Ohio lietuviai gydytojai įvertino Fasaudio Lietuvių Bendruomenės idėją, nes laureato asmenyje toji idėja yra jo leitmotivas. Nei gražūs žodžiai, nei vertingos premijos be nuolatinio darbo ne daug ką padės. Darbų milijonai kad ir tam pačiam mieste, kur gyvena šių metų laureatas ir kuriame dirba daugumas šauniųjų mecenatų. Bendruomeninei idėjai šiame mieste turime daug nuspilneliusių veikėjų. Bendruomeninis darbas taip pat vyksta, bet jis galėtų ir turėtų eiti geriau. Man, palyginamai neseniai atvykusiam iš krašto, kuriame 10-20 mylių nukeliavimas pėsčiom aplankyti artimiausią gyvenančią tautiečio buvo įprastas savaitgalio praleidimas, pavyzdžiui, yra nesuprantamas dviejų bendruomenės

skyrių egzistavimas Clevelande. Žodį egzistavimas, o ne buvimas parinkau sąmoningai, nes toks dviejų bendruomenės skyrių "buvimas" yra nepateisinamas ypatingai tuomet, kada vos keliolika ar keliasdešimt jos narių tesusirenka į susirinkimus, kada tie susirinkimai tik vieną ar du kartus per metus ir kada tų susirinkimų metu procedūriniai bei rinkiminiai reikalai užima net 80-90% viso susirinkimų skirto laiko. Man ypač tingai nesuprantamas, kad vienos lietuviškos mokyklos klausimas Clevelande ne per seniai buvo nulemtas keletos žmonių užsispyrimu, gal net asmeniškai ambicija. Ar nevertėtų pasekti pagarbos užsipilneliusių mecenatų pėdomis ir susirūpinti konkrečiais ir produktingais darbais mūsų taip išsibarsčiusioje kolonijoje.

Jaunimo metuose priderėtų surasti konkrečių darbų ne tik lietuvių idėjos puoselėjimui, bet taip pat patrauklesnių formų bei sąlygų suieškojimui našesniai tų idėjų įgyvendinimui. Ne retas pasiguodžiame, kad laikas skirtumusišlygins. Laikas, deja, su savim atneša naujų problemų, o pasyvumas laiko erdvėje veda į aiškų nutautėjimą.

Sąmoningai tik prabėgomis paliečiau daugelį problemų, kurių nuodugnėsiams išgyvendinimui reikėtų keletos ilgesnių straipsnių. Iškelto problemos visiems gerai pažįstamos, o laiko, energijos ir gal noro jų nuodugnėsiams ištyrinėjimui -- retas beturime. Jeigu tos palaidos mintys, nelyginant adatos durstelėjimas iššauktų reakciją, vedančią bent į vieną konkretų bendruomeninį darbą, manau, kas mes tuo iš tiesų prisidėtume prie tikslo, kuriuo vadovaujasi ir premijų mecenatai.

JAUNIME, KUR TAVO VEIDAS?

Darius Lapinskas

Kiekviena viešai skaityta paskaita ir su ja surištos diskusijos turėtų būti užbaigtos salėje. Dirvos lapkr. 2 d. numeryje pasirodė Mykolo Drugos straipsnis, nagrinėjęs klausimus, iškelto Sviesos - Santaros suvažiavime mano vesto pokalbio "Mūsų moderni muzika" metu, į kuriuos to pokalbio eigoje buvo pilnai atsakyta ir į kuriuos aš nebandysiu dar kartą atsakinti, ypač kai laikraštis negali perduoti muzikos pavyzdžių; gi be to aš laikau betkokias diskusijas, surištas su specifiniais muzikos aspektais, beprasme. Tačiau kai straipsnio autorius, būdamas dar jaunas vyras, pakartoja tiek daug nudėvėtų frazių vienu atsikvėpimu, kyla klausimas, iš kurių knygų ar pokalbių su kai kuriais vyresniaisiais jos yra paimtos ir kiek pergaltvota, ar iš vis

pagaltvota, prieš jas pakartojant. Paimkime kad ir šią ištrauką: "Būdamas pati abstrakčiausia iš visų menų, muzika neturi atsakomybės savo laikui, kaip kad literatūra ar dailė; priešingai literatūra ir dailė, muzika nieko nereprezentuoja; jai nereikia atsižvelgti tikrovės, nes ji jos nevaizduoja".

Firmiausiai pagalvokime, kiek tiesos yra teigime apie muzikos abstraktumą. Pradėkime nuo kompozitoriaus - kūrėjo. Tebūnie man atleista, kad aš kitomis priemonėmis išsamiau pasisąskęs dėl muzikos kūrybinio proceso šį kartą dėl vietos stokos pasitenkinti tik šiuo bagateliu atsakymu: "Jeigu muzikinė kūryba būtų jau tokia abstrakti, tai kiekvienas iš mūsų galėtų būti kompozitorium". Toliau pažvelkime į išpildytoją. Aš nemanau, kad atrastume daug sveiko

proto žmonių, kurie praleistų savaites, mėnesius mokymiesi, sakyme, operos partiją vien dėl to, kad išėję į sceną paleistų iš savęs eilę abstrakčių aukštų - žemų, tylių - triukšmingų garsų. Na, ir galų gale lieka mums klausytojas. Čia ir susiduriame su viena problema, kuri sukūrė legendą, kad "muzika yra abstrakčiausia meno šaka".

Kaip kompozitorius savo jausmus - dvasinių išreiškia garsais, užrašydamas juos susitartais ženklais (gaidomis) popieriuje, kaip išpildytojas juos realizuoja spektaklyje, taip ir klausytojas turėtų juos priimti kaip garsų sensaciją, sukeliančią jame tam tikrą reakciją. Problema iškyla tik tada, kai klausytojas bando pasidaryti matytą arba mastytą. Tada muzika pasidaro abstrakti ir tada žmogau saugokis tokių pareiškimų, kaip ir tos senos ponios, einančios į Symphony Hall pasiklausyti "tos simfonijos su neužmirštamąja saulėlydžio sensacija lėtoje dalyje". Bet argi ne lygiai taip juokingai atrodytų meno parodos žiūrovas, bandąs tapti parodos klausytoju.

Tačiau jeigu paimsimė grynai tik muzikos klausytoją, kasgi lieka taip abstraktaus muzikoje? Išprūsęs koncertų lankytojas lengvai atskirs ne tik barokinę nuo romantinės ar modernios muzikos, bet galės pasakyti ir kurio kompozitoriaus yra grojamas dalykas. Jis taipogi gana tiksliai galės pasisakyti apie veikalo interpretacijos tikslumą, nekalbant jau apie tokias lengvai apčiuopiamas (ausimis ne akimis) savybes kaip, instrumentų spalvas, formą (temų, motyvų pasikartojimą, kontrastą, punktinį jų naudojimą ir t.t.) bei tempo ir dinamikos skirtumus.

Bet žiūrėkime toliau: "...muzika neturi atsakomybės savo laikui, kaip kad literatūra ar dailė". Vienintelė kiekvieno kūrėjo atsakomybė yra savo paties kūrybinei sąžinei ir kiekvienas didis kūrėjas nėra toks naivus ir yra kartu per daug gerbiąs save ir savo pirmtakus, kad bandytų spręsti problemas, kurios praeituose šimtmečiuose buvo iki didžiausio tobulumo išspręstos. Šis gi faktas daugiau negu kas kita istorijoje visuomet išprovokavo naują muzikos kryptį - epochą. Todėl kūrėjas, būdamas atsakingas savo kūrybinei sąžinei ir vedamas neatpasakojamo kūrybinio smalsumo sukuria laiko dvasią, o ne jai tarnauja.

"... priešingai literatūrai ar dailėi, muzika nieko nereprezentuoja; jai nereikia atsižvelgti tikrovės, nes ji jos nevaizduoja". Firmiausiai leiskite man pacituoti Antoine de Saint-Exupéry, kuris savo knygoje "Mažasis princas" žemiau šio brazierio rašo:

"Aš parodžiau mano šėdėvą suaugusiems ir (Nukelta į 4 psl.)

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

KOLORITO EKSPLOZIJOS
ŽAVINGUMO BURTAI...

Kaip tapybos ir kitų meno apraiškų mėgėjas, diletantas, per dešimtmečius turėdavau malonumo žiūrėti į tuos kūrinius muziejuose ar parodose, vis paskaitinėti tai vieną, tai kitą tomelį iš menų istorijos ar teorijos, o kai kada ir pats, pasiremdamas anų mintimis bei galvojimais, visada nedrąsiai ir varžydamasis suregsti kokį rašinėį su savo paties įspūdžiais ar pergyvenimais.

Bet dabar jau baigiu būti prietrenktas ir kažin ar kada beišdrįsiu su tom temom brautis į spaudą. Kaip begalėčiau drįsti, kad mūsų laikraščius jau užgožė tokie gilūs, drąsūs ir autoritetingi menų žinovai, ir vis tokiais puošniais žodžiais, taip mistiškai nebesuprantamais. Taip tolimais švelniais vėjelio padvelkimais, taip kurtinančiais skambiais audrų dužiais.

Neminėsiu čia nė vienos pavardės. Nei mūsų meno kūrybos genijų, nei genialių jų kritikų ir meno gelmių aiškintojų. Ne tai svarbu. Bet vien Dirvoje per porą pastarųjų mėnesių mažiausia tris kartus mane taip užglušino žodinės audros dužiai, kad tik su ausų dakto pagalba kada nors gal galėsiu sušalstyti savo membranų persprogimą.

Štai apie vieną subrendusį, gerai nunokusį, gabų ir malonų skulptorių jo pranašas arkangelas mums dėsto, kad tas skulptorius "savo kūryboje yra žodžio ir kūrybinės minties interpretatorius. Ir tai ne veltui šitaip teigiu, nes jis iš tikrųjų toks yra"... Na, jeigu tokią naujieną kritikas taip griežtai tvirtina, kas išdrįs nepatikėti? Toliau tuojau pat arkangelas paaiškina, kad šešiasdešimt metų perkopęs mūsų skulptorius - "... yra labai smarkiai pasistūmėjęs į priekį ir tapybinę techniką - spalvų derinimą ir (ypač) minties išvystymą - kompoziciją"! Matyt, kritikas prileidžia, kad šis seniai aukštą-

ją meno mokyklą išėjęs dailininkas dar nežinojo, jog spalvų derinimo dėsnis tapyboje priklauso prie elementariausio kruso. O gal kada nors manė, kad spalvų derinimas ir "minties išvystymas" yra - tapybinė technika.

Galiausiai jis dar praneša, kad skulptorius "išvystė" ir trečią savo kūrybos frontą. O tai yra to trečiafrontinio "gana vykęs fotografinis menas - ypač savo kūrinių reprodukcijų darymas"...

Kad to užtektų, Viešpatie, kad to užtektų. Ne, jokių būdu. Kitas kritikas, laimei, nepasirašęs, netrukus paskelbė antrą straipsnį apie gerą ir išmokslingą žmogų, kvalifikuotą mūsų liaudies meno ir amatų žinovą, nors ir ribotų gabumų, bet sąžiningą dailininką. Ak, kad mes daugiau turėtume tokių vertingų propagandistų apie mūsų rašytojus, mokslininkus ir politikus, - tai kitais metais turėtume laimėti visas Nobelio premijas...

Kritikas jau ne tik savo, bet tarsi visos bendruomenės vardu daugiskaitoje rašo, kad "stebėdami to menininko kūrybą, galų gale įsitikiname, jog tokio šviežio ir originalaus, niekur ir nei vieno nepakartojamo stiliaus savitumo mes nebusime užtikę nei pas lietuvius, nei pas svetimaučius kūrėjus visame pasaulyje" (!). Ir tarsi, kaip ta pasakėčios meška, norėdama akmeniu nuvyti musę nuo atskirėlio kaktos, padorų ir į kažin kokius genijus nepretenduojantį mūsų dailininką kritikas visai diskredituoja "pagyrimu" - esą, "jo beveik visos kompozicijos nepriklauso jokiai žinomai meno srovei".

Nesuprantu, kodėl reikia taip tvirtinti mažutėlius laikraščio skaitytojus. Juk jei dailininko darbai nepriklauso jokiai žinomai meno srovei nuo to laiko, kai laukiniai prieš 10,000 metų pradėjo piešti elnius ant akmenų, tai mums gali kilti įtarimas kad jo darbai, arba "kompozicijos", iš viso nepriklauso menui. O gal priklauso taip, kaip netrukus čia vėl apie jį sakoma. Esą, jo "kūriniai primena abstrakcinio meno fabulos paslaptingumą". Gal kritikas paaiškintų, kas yra abstrakcinio meno fabula, - reiškia, tam tikro pasakojimo ar "turinio" tvarkinimas išdėstymas, - kai šios krypties menas kaip tik įsakmiai neigia fabulos elementą?

Pagaliau, pačią absurdo ir diletantizmo viršūnę garbusis vertintojas išreiškia vienu sakiniu, kai užsimoja kalbėti apie tai, ko jis dar pasigenda to dailininko darbuose, - tai "džiaugsmo ir šviesios laimės ekstazės". Mat, dailininko "vizijosse nesimato mums įprastinės ir viliojančios kolorito eksplozijos žavingumo burtų"...

Nebematau kitos išeities. Anksčiau ar vėliau turėsiu pra-

šyti savo gerą draugą kun. dr. P. Celiešių išmokyti mane taip karštai pasimelsti, kad jeigu jau niekas kitas, tai bent pats Praamžius apsaugotų mūsų spaudą ir mūsų kultūros raidą pirmiausiai nuo tų burtų, nuo tokio putoto, tokio pasibaistino, stačiai laiklaus tuščiažodžiavimo.

Bijau, kad iš dviejų pavyzdžių jūs dar nepatikėsite. Tai štai dar trečias, kartūnojančias vėliausių mūsų meno propagandistų siautulių, paskelbtas to pat laikotarpio Dirvoje rašinys. Jo autorius - labai populiarus mūsų dabarties rašytojas, besidomintis visokiom humanistinėm problemom, tarp kitko ir tapyba. Jo auka - pagyvenęs lietuvis dailininkas, labai garsus tolimuose ir nepatikrinamuose pasaulio kraštuose, bet lietuvių visuomenėje kolkas beveik nežinomas. Kaip atrodo, iš pasiruošimo daugiau skulptorius, bet Amerikoje užsimojęs ruošti tapybos parodas. Vieną jų mačius, beveik nekyla abejonės, kad tapybos parodas ruošti mūsų praprusioje visuomenėje jam dar per anksti, o gal (kas būtų žymiai tragiškiau) jau per vėlu.

Visi turi teisę ir net pareigą gyventi ir ką nors kurti, nors iš kitos pusės, - nėra patriotinės pareigos būtinai ruošti meno parodas, jeigu tu dar neturi jose išstatyti pakankamai brandžių tapinių. Bet užtat tokios "meno šventės" nekludui meno žinovui propagandistui patriuifuoti savo žodei-vystės atogrąžiniu lietuviu.

Ir taip, pristatydamas visuomenei naują stebuklą, žinovas rašo: "Jo paveikslai žėruoja bausiu diletantizmu ir nežabotais plepalais, kol galutinai juos priglušinam kolorito eksplozijos žavingumo burtais, skirtingomis dangaus stichijomis, fantastiškais varų fejerwerkų kontrastavimais, kūrybinių suknelių ar Buršteinų minkų modeliavimais ir dabar dar tapybos meno chaoso traktavimais, nebesutelpantiems mūsų visuotinio sąmyšio rėmuose.

Visa tai man primena vieną savotiškai nuodirdų pasipaskojimą. Persikėlus į Los Angeles, prieš keliolika metų čia netikėtai buvo apsilankęs iš Washington, D.C., šaunus ir labai malonus tautietis, bartenderis pagal užsiėmimą. Susipažinę, pirmą dieną jau susidraugavom, vaišinėjomės ir it seni bičiuliai išsikalbėjom. O bartenderiai, kaip žinot, visada turi ko papasakoti. Mūsų šis buvo guvus, kupinas sąmojo, linksmas ir širdingas, pusėtinai prasilavinęs, kaip sakėsi. Lietuvoje baigęs šešias klases ir dar prieš karą atimigravęs Amerikon.

Besibastydamas, jis vėliau atvyko į San Francisco. Mažokai čia tada tebuvo lietuvių, ir nelengvai tu galėjai susirasti įdomių draugų. Todėl apsidžiaugę išgirdę, kad Berkeley universitete esąs kaž kur nuo Chicagos atvykęs Amerikoje gimęs lietuvis studentas baigti filosofijos mokslų ir čia ruošęs savo srities veiklą daktaro laipsniui gauti. Vyras buvęs rimtas, jį pažinusių laikomas išskirtinai gabiu filosofijos mokslininku, ir daug iš jo buvo tikimasi ateityje. Tad mano bartenderis Jonas tuojau pasistengė su juo susipažinti, užmegsti draugystę ir jos sustiprinimui pakvietė filosofą į gerą restoraną kokiems ir vakarienei.

Susėdom prie stalo, - pasakojo bartenderis Jonas, - ir ėmėm kalbėtis. Bet mano bičiulis filosofas buvo pasiutiškai nekalbus, užsidaręs, tik murksojo, ir tiek. Tai kalbėti turėjau aš ir nutariau jį suždominti, na, ir pats pasirodyti, kad nesu iš kelmo spirtas "krajaus" tamsuolis. O apie ką kalbėsi su

- Ar ji autentiška?

lėlio sąmyšio rėmuose, ir dar nuostabiau, kodėl reikia žavėtis nežabotu gaivalingumu. Ir iš kur mūsų kritikas, tegu tik savo sąmyšio rėmuose, išsugdė tokią neapykantą vienam iš pagrindinių klasikinės ir patvarios civilizacijos dėsnų - tvarkai, saikai, skoniui? Juk mes žabojam eržilo gaivalingumą, jeigu norime, kad jis būtų gražus ir tinkamas lenktynėse, ar kur pavažiuoti, ar kaip senovėje pajodėti pas merginą. Tuo labiau Dievas, Bažnyčia ir protingesni žmonių įstatymai pataria žaboti visokius žmogaus chaotiškus gaivalingumus, stichijas ir fejerverkus.

Gaivalingumas yra kiekvieno genijaus ir net pusvidutinio talento svarbi kūrybinė dovana. Bet aistros įtampos grožiu, meno kūriniu ir patvarių civilizacijos lobiu jis virsta tik paties kūrėjo įgudusiai, atkakliai, kar-tais didžiai skausmingai pažabotas.

Taip mes kaskart dažniau ir žiauriau kankinam protarpiais lietuvišką laikraštį paskaitančius savo tautiečius. Kankinam bausiu diletantizmu ir nežabotais plepalais, kol galutinai juos priglušinam kolorito eksplozijos žavingumo burtais, skirtingomis dangaus stichijomis, fantastiškais varų fejerwerkų kontrastavimais, kūrybinių suknelių ar Buršteinų minkų modeliavimais ir dabar dar tapybos meno chaoso traktavimais, nebesutelpantiems mūsų visuotinio sąmyšio rėmuose.

Visa tai man primena vieną savotiškai nuodirdų pasipaskojimą.

Persikėlus į Los Angeles, prieš keliolika metų čia netikėtai buvo apsilankęs iš Washington, D.C., šaunus ir labai malonus tautietis, bartenderis pagal užsiėmimą. Susipažinę, pirmą dieną jau susidraugavom, vaišinėjomės ir it seni bičiuliai išsikalbėjom. O bartenderiai, kaip žinot, visada turi ko papasakoti. Mūsų šis buvo guvus, kupinas sąmojo, linksmas ir širdingas, pusėtinai prasilavinęs, kaip sakėsi. Lietuvoje baigęs šešias klases ir dar prieš karą atimigravęs Amerikon.

Besibastydamas, jis vėliau atvyko į San Francisco. Mažokai čia tada tebuvo lietuvių, ir nelengvai tu galėjai susirasti įdomių draugų. Todėl apsidžiaugę išgirdę, kad Berkeley universitete esąs kaž kur nuo Chicagos atvykęs Amerikoje gimęs lietuvis studentas baigti filosofijos mokslų ir čia ruošęs savo srities veiklą daktaro laipsniui gauti. Vyras buvęs rimtas, jį pažinusių laikomas išskirtinai gabiu filosofijos mokslininku, ir daug iš jo buvo tikimasi ateityje. Tad mano bartenderis Jonas tuojau pasistengė su juo susipažinti, užmegsti draugystę ir jos sustiprinimui pakvietė filosofą į gerą restoraną kokiems ir vakarienei.

- Susėdom prie stalo, - pasakojo bartenderis Jonas, - ir ėmėm kalbėtis. Bet mano bičiulis filosofas buvo pasiutiškai nekalbus, užsidaręs, tik murksojo, ir tiek. Tai kalbėti turėjau aš ir nutariau jį suždominti, na, ir pats pasirodyti, kad nesu iš kelmo spirtas "krajaus" tamsuolis. O apie ką kalbėsi su

būsimo filosofijos daktaru, jeigu ne apie filosofiją? Tai pradėjau ir variau be pertraukos monologą gerą valandą. Buvo pasiutiškai sunku, bet tvirtai susiėmiau ir kloščiau jam visas giliausias savo išminties žinias. Paminėjau lietuvių filosofo Kanto veiklą apie "Grynojo proto kritiką". Citavau Dostojevskį, kad "svetima siela yra patamsis". Prisiminiau kažką girdėtą iš Nietschės, kad reikia būti Uebermensch, "gyventi pavojingai" ir dar, kad "Dievas yra miręs". Pritrūkęs citatų, keletą pats staiga sugalvojau. O apie vieną mano išmislytą dar pasakiau, kad tai iš žymaus ispanų filosofo Gonzales veikalo...

- Pagaliau, viduje pradėjau nervintis, nes jčiau, kad tuoj bus blogai. Išsisėms mano turėtos ir greitai sugalvotos idėjos. O jis, veltinio išpera, vis tyli, sėdi, spokso į mane ir nieko nėsako. Kartais tik šypteli, ar visai pasidaro absent-minded. O kai kada jo akyse pasirodo lyg nustebimo ir baimės kibirkštys... Ir kai aš tikrai pradėjau perdaug blaškytis, mintys jau beveik nebesirio, filosofas staiga pakėlė ranką ir tyliai, švelniu balsu prabilo:

- Jonai, klausyk, būk geras, užteks. Kam tu čia kankiniesi, kam taip stengiesi? Juk aš labai aiškiai iš karto matau, ir tu pats gerai žinai, kad tu nieko apie filosofiją neišmanai. Nebedurnavok daugiau. Jokia gėda neišmanyti apie filosofiją ar daug apie ką kitą nežinoti. Žmogus negali visko žinoti, jeigu jis ko specialiai nestudijavo. Jonai, tu pūkusi boisas, labai man smagu su tavim pabūti. Bet tu darai vieną didelę klaidą, kad man kalbi apie tai, kur tu nieko nesupranti, ir kaip tik apie tai, kam aš esu paskyręs visą savo gyvenimą. Tokiom temom tu pasirink kitus klausytojus. Tau pociam bus smagiau, o ir jiems atrodys dar įsimtingesnis už tą tavo susigalvotą Gonzales.

Tas jaunas filosofas po to netrukus, mokslų nebaigęs, deja, staiga mirė.

- O aš, - baigė nuotykiu pasakojimą mano draugas bartenderis iš Washington, D.C. - nors buvau labai priblokštas, bet nesupykau. Giliai įsidėmėjau jo patarimą ir nuo to laiko pasidariau daug atsargesnis ir geresnis bartenderis...

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1st CLASS SKILLED
MACHINE HANDS
BORING MILL OPERATORS
VERTICAL & HORIZONTAL
MILL
MACHINE REPAIRMEN
PLANNER HANDS
TOOL MAKERS
58 HOUR WEEK
Long program - excellent fringe benefits.
ARTCO INC.
1925 Clay, Detroit, Mich.
3020 Indianwood Rd.,
Lake Orion, Mich.
31915 Groesbeck, Fraser, Mich.
(118-127)

MILLWRIGHT Mechanic
expd. Ability to read blue
prints. 3rd shift. NE plant
location.

CROWN PRODUCTS,
2121 Wheatseaf La.
Philadelphia, Pa.
PI 4-4452.
(117-123)

IMMEDIATE OPENINGS
FOR
EXPERIENCED
MILLWRIGHTS

PAID VACATIONS, HOLIDAYS, ACCIDENT AND SICKNESS INSURANCE, PENSION PROGRAM, ALSO STEADY WORK AND GOOD PAY, PLEASE APPLY IN PERSON, OR WRITE TO:

BLOCKSOM & CO.
MICHIGAN CITY, INDIANA
Corner
Michigan Blvd. and 5th Street
"An Equal Opportunity Employer"
(119-123)

SURFACE GRINDER HANDS
MILL HANDS
Small, progressive die details. Benefits. 58 hours.
29970 CALAHAN RD.
Roseville, Mich.
Bet. M-97 and Schoenherr off Common Rd.
ALTAIR TOOL 313 --- 779-1100
(119-126)

FOREMAN

Shift work, mechanical aptitude, able to supervise people. Textile exp helpful but not necessary. Northeast plant location.

CROWN PRODUCTS
2121 Wheatseaf Lane
Philadelphia, Pa.
PI 4-4452
(117-123)

NEW PLANT
MEAT MEN with or without experience needed, SKINNERS, BONERS, LUGGERS, DRIVERS, PACKAGING MEN. Prima working conditions Apply: PARAMOUNT MEATS, 635 Henry St., Corner Woodruff Lane, Elizabeth, N. J. (122-124)

EXP. MACHINISTS

FULL TIME-GOOD HOURS
CALL BY PHONE OR IN PERSON
FROM 9 AM TO 6 PM
MONDAY THRU FRIDAY
SANFORD MFG.
CORP.
695 RAHWAY AVE.,
UNION, N. J.
(201) --- 687-3200
(114-130)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
AUTOMATIC SCREW
MACHINE
OPERATORS AND
SET UP MEN
Must be experienced on Davenport and New Britain. Steady work for qualified men. Good working conditions. Fringe benefits & overtime.
DETROIT ALLIED
MACHINE PRODUCTS
6511 STRONG
DETROIT, MICH.
313 WA 1-2846
(119-128)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS
&
MILL HANDS
Day & night shifts
All fringe benefits.
C. & W. TOOL CO.
21770 Wyoming Ave.
Between 8 & 9 Mile Rd.
Oak Park, Mich.
(119-128)

WANTED AT ONCE
MACHINE
BUILDER
LEADERS

Day and Afternoon Shift.
Must be JOURNEYMEN

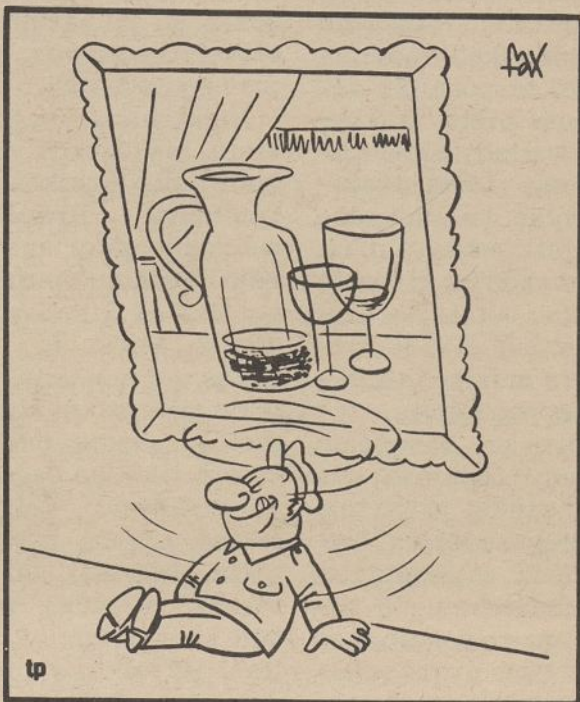
Special Machine &
Eng. Inc.

20000 W. 8 Mile Rd.
(Corner Evergreen Rd.)
Southfield, Mich.
313 --- 444-1540
(121-127)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
DIE CAST DIE MAKERS
* PANTOGRAPH OPERATORS
* MILL OPERATORS
Full Benefits Steady - - Overtime.
Apply
MASTER MOLD & DIE INC.
12667 Marion, Detroit 39, Mich.
(116-125)

F E M A L E

STITCHERS.
EXPERIENCED
Steady year round employment. Shoe factory located in Methuen.
Bolita Foot Wear, Inc.
49 Osgood St.
Methuen, Mass.
(122-123)

Prie tikrai realistinio paveikslo...

JAUNIME, KUR...

(Atkelta iš 3 psl.)

jų paklausiau ar mano braižinys jų negąsdina. Jie man atsakė: "Kodėl turėtum mus šį skrybėlę nugąsdinti?" Mano braižinys nerepresentavo skrybėlės. Jis reprezentavo smagų, kuris buvo bevirškinas dramblių".

Toliau dėl teigimo, kad dailė ir literatūra vaizduoja tikrovę, turėtų labai užsigauti mano kolegų dailininkai ir rašytojai, ne vien dėl to, kad mes tuo pavyzdžiui dailininkus pastatome dar žemiau už kiekvieną fotoaparato savininką, bet ir dėl to, kad kaip tik tai, kas dailėje ar literatūroje yra virš tikrovės, padaro jas menu.

Bendrai imant mūsų jaunojo autoriaus straipsnis yra pilnas pareiškimų, kaip ir šis: "Muzikoje nesvarbu laikytis laiko dvasios, svarbu, kad joje iš viso nestokotų bet kokios dvasios", kuris pirmą kartą perskaičius gana išminčiai nuskamba, bet pagalvojus turi tiek pat tiesos savyje, kaip kad aš būčiau sol. Stasiui Barauskui prieš "Lokio" premiera pasakęs: "Stasy, nesvarbu, kaip tu apsirėngęs išeisi į sceną, svarbu, kad ne nuogas".

LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULĖJAUTA

Tokia antraštė prof. dr. Jonas Balys, Pedagoginio Lituanistikos Instituto prašomas, parašė mokslinę studiją. Šiam darbui gyvenimo šviesą išvysti padėjo Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje, paaugojęs knygos išleidimui \$1400.

Prof. dr. J. Balys savo pratarčias žodyje rašo, kad kalbėti arba rašyti apie tam tikros etinės žmonių grupės arba tautos pasaulėjautą ar pasaulėžiūrą visados yra labai rizikingas užsimojimas. Tačiau šis klausimas nuolatos yra keliamas ir bandoma į jį vienaip ar kitaip atsakyti. Užkliudo ši klausimą istorikai, sociologai, tradicinio meno tyrinėtojai, kalbininkai, na, ir ne paskutinėje vietoje tautosakininkai. Vis yra bandoma iš įvairių kūrybinių tautos pasireiškimų spręsti apie jos kūrėjų charakterį. Aišku, negalima apsiriboti viena kuria sritimi: reikėtų jas visas apžvelgti, tačiau vienam žmogui tatau neįmanoma. Užtat reikalingas darbo pasidalinimas: reikia ištirti visus kurios nors tautos kultūros istorijos pradus.

Autorius iš klausimą žvelgdamas mokslininko apimtįs gilumai sako, kad knygoje apsiribota tik tam tikromis atrinktėmis temomis ir jų ribose paliešti tik tie reikiniai, kurie autoriui atrodė esą būdingi arba esminiai. Ne pilnumas, bet atitinkama atranka yra autoriaus darbo metadas.

Pagal autoriaus teigimą visi šiame darbenagrinėjami klausimai priklauso mitologijos, įvairių tikėjimų ir magijos sričiai. Šių dienų Lietuvoje visi tokie klausimai yra laikomi idealistinės pasaulėžiūros liekanomis, arba atgyvenomis, užtat į juos nekreipiama dėmesio, nors vienas kitas šiai sričiai artimas darbelis kartais prasprunka akademinėje spaudoje. Kažkodėl norima suprasti, kad idealistinės ir materialistinės pasaulėžiūros nuolat pinasi ir jas nelengva viena nuo kitos atskirti, kaip nelengva atskirti kūną nuo dvasios bei intelekto. Čia, vakaruose, mes turime laisvę; nėra jokių dirbtinų ideologinių rėmelių, prievarta primestų (nebent kas laisva valia juos užsideda), tat negalima praleisti progos tokias klausimus laisvai nepanagrinėjus. Autorius, žvelgdamas į gaį senovės lietuvių religiją, teigia, kad metraštininkų ir kronikininkų žinios yra labai šykščios, sujauktos ir dažnai nepatikimos. Tik naujaisiais laikais buvo atkreiptas dėmesys dar į vieną šalutinį — tautosaką ir atrasta, kad ji dažnai duoda labai vertingos medžiagos mitologijos tyrinėjimams. Šia proga prisimena tie Simono Daukanto samprotavimai, kai Lietuva atsidūrė beviltiškoje padėtyje. Jis tikėjo lietuvių tauta ir jos ateitimi. Ir to jo tikėjimo pa-

grinde buvo ne tik senovės Lietuvos didybė, bet ir jos, kad ir labai skurdi, dabartis. O toje dabartyje jis matė ypač du gyvus daiktus: tai lietuvių kalbą ir lietuvių liaudies kūrybą: dainas, pasakas, patarles ir priežodžius. Kol tie du dalykai gyvi, tol tauta gyva. Ir dar gražiau, kalbėdamas Kazys Binkis apie nežinomus lietuvius poetus, bando nusakyti mūsų tautosakos reikšmę ir joje sutelktą tautos filosofijos išmintį. Jis sako, kad amžių kelyje lietuvių tautą lydėjo tūkstančiai poetų, kurių vardai nuėjo amžinybėn draugė su jų amžininkais. Niekas nešvenčia jų sukaktuvių, niekas nepuošia jų kapų gėlėmis. Tačiau jų dvasios turtais gyvena mūsų tauta iki šiandien. Subtilingiausias žmogaus sielos išgyvenimas jie apvilko dainų forma, gyvenimo potyrius ir protavimo pažibas jie suglaudė į trumpą, lakią patarlę ar priežodį, o žmogaus buitį, jo santykius su aplinkuma jie stengėsi atvaizduoti pasakoje. Lyg margaspalvėmis gėlių girliandomis, jie išpynę lietuvių kalbą metaforomis, metonimijomis, palyginimais, — visų rūšių tropais ir figūromis, lygtai būtų ne paprastų žmonių kasdieninė kalba, bet dievai olimpe būtų ja kalbėję.

Kas gi ilgus amžius saugojo ir kurstė vėtrų ir rudens darganų draskomą mūsų tautos židini? Tai jis, nežinomas lietuvis poetas. Neieškodite gražiuose kalneliuose jo kapo, — kad jam nusilenktumėte. Nežinomo lietuvių poeto kapas yra visa Lietuvos žemė. Kiekvienuose sodžiaus kapeliuose jų šimtai palaidota.

Šitokiom vaizdingom mintim apibūdina poetas K. Binkis mūsų tautos kultūrininkų dvasios lobynus, kuriuose yra išsakyta ir išreikštamųjų tautos dvasinė mąstyse na ir jos pažiūra į visa tai, kas ją lydėjo ir darė visokeriopos įtakos į jos dvasios pasaulį amžių sąvartos tekmėje.

Jei įterpti į pasaulėžiūros sąvoką mąstymo būdą, kad ji yra žvilgsnis į pasaulį ir į mus supančius daiktus ir pagal susidariusią pažiūrą bandymas ieškoti į kilisus klausimus žvelgiant į visatos sąrangą pagal savąjį supratimą ir nujautimą tinkamų atsakymų.

Pagal šitokią pažiūrą tuoju kils pagrindiniai klausimai, ar visatos erdvė yra ribota, ar medžiaga yra amžina ir kaip mūsų žemėje atsiskleidė gyvybė? Kas yra pasaulis ir žmogus, iš kur mes esame, ko ir kur einame? Ar visa mūsų kultūros ir istorijos tekmė su visomis kūno ir dvasios pastangomis, su krauju, prakaitu ir ašaromis turi kokią išliekamą, antlaikinę prasmę, ar gal tik teka į neišvengiamą visuotinės mirties vietovę be ženklų, kad kada nors esame buvę? Surasti aiškius atsakymus į pasaulėvaiz-

džio sąvokoje telpančius klausimus nėra taip jau lengva. Šiame reikale kilusias problemas išspręsti labai daug padeda tikslieji gamtos ir technikos mokslai. Jie jau atskleidė ir kasdien vis daugiau atskleidžia gamtoje vykstančias paslaptis, kurių išryškėjimas tiksliųjų gamtos ir technikos mokslų šviesos sprendimuose padeda išaiškinti kai kurias seniai skelbiamas neva mokslo vardu tiesas. Mokslas kasdien vis raiškiau atskleidžia visuotinį judėjimą tiek visatos erdvės sąrange, tie atome.

Prof. dr. J. Balys, pasirėmęs lietuvių ir kitų tautų tautosakos duomenimis, mokslininko įžvalgumu ir nuostabiu ir nuosekliu galvojimo būdu bando šių problemų sprendimą suvesti į lietuvių mitologijos sintezę.

Pagal prof. dr. J. Balio teigimą, skaitydami mitologinius ir tautosakinius nagrinėjimus, iki nuobodumo dažnai randame tokius posakius: šitas tikėjimas yra senas, anas naujesnis laikų; tas siekia prieškrikščioniškus laikus, šitas susidarius krikščionybės įtakoj; tai krikščioniškojo viduramžio legenda arba tokio turinio baladė plačiai sutinkama slavų tautose ir pan. O kas gi mūsų liaudies kultūroje yra specifiškai lietuviška, kaip reiškiasi jo etnis lietuvių charakteris, mūsų tautos pažiūros į pasaulį, žmones ir dievus. Autorius teigia, kad lietuvių tautos kultūros ir mitologijos periodizacija tebėra nenustatyta. Savaimė aišku, kad amžių bėgyje mitologinės pažiūros kitėjo. Netenka abejoti, kad jau seniausiam periodui pridera gamtos garbinimas, būtent: kalnų ir akmenų, medžių ir miško, upių ir ežerų, žalių. Ne ką vėlesnis gali būti ugnies ir dangaus kūnų, ypač Mėnulio ir Saulės gerbimas.

Visi šaltiniai sutartinai tvirtina, kad senovės lietuvių pirmiausia garbino ugnį.

Iš visų dievų labiausiai lietuvių gerbiamas buvo Perkūnas. Ir iki šių dienų užsilikusių maldelėse prašoma Perkūno karalystės. Tai kitos didelės gamtos paslapties, elektros, gerbimas. Juk ir šiandien, pradedant kišenine lempute, baigiant radaru ir televizija, elektra valdo pasaulį. Galinga ta Perkūno karalystė ir 20 amžiuje!

Toliau šios studijos autorius teigia, kad žmogus yra pranašiausias pasaulyje tvarinys. Šiam teigimui pailiustruoti patiekia tokią įdomią pasaką, kurios lietuviška kilmė nekelia įtarimo. Žmogus, paprastai stalius, Perkūnas ir velnias susidraugavo ir nutarė kartu gyventi. Pasistatė sau namus ir pasisodino bulves ir burokus. Naktį pradėjo atvažinėti laumė ir rauti jų daržoves. Išėjo saugoti Perkūnas, paskui velnias, bet neišsaugo-

A. Maknaitis, baigusios 1950 m. Kauno dailės instituto, lino raizėnys "Eglė žalčių karalienė". Jos iliustruotos knygos priklauso prie geriausių knyginių grafikos laimėjimų, jog su savo kūriniais ji plačiai žinoma ir už Lietuvos sienų. Iliustracijoms ji ieško įkvėpimo liaudies tautosakoje, kas jos kūriniais suteikia ryškų nacionalinį charakterį.

jo, laumė juos abu apkūlė. Pagaliau išėjo saugoti žmogus. Jis apsimetė muzikantu, apgavo laumę, atėmė jos geležinį vežimėlį ir vielų botagėlį, ir laumė pasižadėjo nebeiti į jų lauką. Pagaliau atsibodo jiems tryse gyventi ir nutarė, kad kuriam pavyks visus kitus išgąsdinti, tam vienas liks namas. Laimėjo žmogus: jis išgąsdino ir Perkūną, dėdamasis laume. Pasaka nėra labai sena, bet būdinga. Joje žmogus visus pralenkia savo sumanumu: ir galingą Perkūną, ir klastingą velnią, ir šiuo atveju raganiškai pavaizduotą laumę. Namą statant, jis tik nurodinėjo ir įsakinėjo, Perkūnas su velniu atliko visą "juodąją darbą." Atsibodo jam neįprasta draugystė: na, tad eikite šalin!

Žmogus, kad ir nepasizymėdamas didele fizine jėga, sugeba sau užsitikrinti pasaulyje vyraujančią vietą, nes jaučiasi pranašesnis už savo paties sukurtas dvasias ir dievus. Jei jis žino tam tikras magiškas formules, tai jis gali priversti antgamtinės jėgos veikti pagal žmogaus valią ir jo naudai. Kitas principas yra santykiuose su dievais: jei aš tau aukoju, kas tau patinka, tai ir tu man duok, kas man reikalinga, ko prašau. Neklusnių ar nepalankių stabų sunaikinimas yra dažnas reiškinys pirmųjų religijose. Naujaisiais laikais tatau vadinama "piktažodžiavimu prieš Dievą".

Pagal autoriaus samprotavimą, — blogasai pradus vyrauja pasaulyje. Žinomas dalykas, kad krikščionybė dau-

giau "išgarbino" velnią, negu Dievą, būtent ta prasme, kad perdėtai pabrėžiant velnio galingumą, ir jo žmonėms sudaromus pavojus, tuo pačiu buvo sumažinta geroro prado galia. Jeigu Dievas yra visagalis, teisingas, geraširdis ir t. t., o pasaulyje yra tiek neteisybės, niekšybių, skriaudų ir blogio, tat turi būti kažkas nepaprastai galingas, kuris sugeba gerąjį pradą ir jo įtaką nustelbti. Tatau aiškiai pavaizduojami tokie liaudies posakiai: Velnias karaliauja žemėje, o Dievas Danguje (Virbalis). Dievas ir Liuciperis turi dideles jėgas, todėl viens kitam pavydi (Daugailiai). Liuciperis todėl surakintas reteziais, kad jis turi tiek pat galios, kaip ir Dievas; jei Dievas paleistų jį, tai jis nugalėtų Dievą ir visą pasaulį paimtų į savo rankas (Daugailiai).

Taigi, liaudies tradicijose labai aiškiai yra pabrėžiama, jog Dievas ir Liuciperis turi maždaug lygias jėgas, ir gaunasi išspūdis, jog Dievui vos ne vistik gudrumu pavyko savo priešininką nugalėti ar apgauti. Ir taip Liuciperis tapo surakintas savo paties nukaltu retežiu, skirtu Dievui sukausti.

Dualizmas labai užimponavo liaudį ir davė progos pasireikšti jos fantazijai. Užtat mes turime žymiai daugiau pasakų ir legendų, kuriose svarbiausias veikėjas yra ne Dievas, bet velnias. Žinoma jos yra krikščioniškos kilmės, viduramžių Vakarų Europos sukurtos, bet jos labai patiko mūsų žmonėms. Tat kaip dabar visa tai suderinti su ge-

rojo, teisingojo ir visagalo Dievo sąvoka? Ir liaudis rado išeitį: apribojo Dievo visagališkumą, priešpriešais pastatydamą nepaprastai pajėgų konkurentą, piktąjį pradą, arba velnią. Tiesą sakant, tas velnias yra sugalvotas ne liaudies.

Autorius, pasirėmęs gausiais tautosakos duomenimis, tvirtina, kad lietuviškos stabmeldybės nėra ko gėdytis. Jis išvelgia, kad joje yra labai daug gilių prasmės. Ji nenusileidžia savo išmintimi daugeliui didžiųjų religijų. Galin-gas ir rūstus, bet labai teisingas Perkūnas rūpinosi tvarka ir teisybe pasaulyje. Motina žemė, kaip visų gyvų būtybių maitintoja, buvo laikoma jų motina ir gerbiama antroje vietoje. Gamtos deivės ar laumės yra daug simpatiškesnės, negu vėlesnių laikų raganos ar velniai. Lietuvių krikštijimas buvo vykdomas tokiomis barbariškomis priemonėmis, kad galima jį palyginti su dvasiniu sukolchozinimu. Lietuvių dvasinė kultūra anuo metu, atrodė buvo gana aukšta ir to meto žemo kultūrinio lygio krikščionybės savanaudiški apaštalai, be destruktijos, nieko gero negalėjo duoti. Tik nuo Mažvydo ir Daukšos laikų, o platesniu mastu dar koku šimtmečiu vėliau, krikščionybė pradedo reikštis teigiamu veiksmu lietuvių kultūros gyvenime. Na, bet ji ir pareikalavo labai brangios kainos tautiniu atžvilgiu, sulenkindama iš-tisus lietuvių etnografinius plotus ir visą aukštesniąją luomą.

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULEJAUTA

(Atkelta iš 5 psl.)

Žinoma, stabmeldiškos religijos pakeitimas krikščioniškąja buvo neišvengiamas dalykas. Tačiau gal būtų buvę geriau, jei tas pakeitimas būtų įvykęs ke-
lis šimtmečius anksčiau. Yra tokių operacijų, kurias kūdikis lengviau pakelia, negu suaugęs žmogus. Šitokiais išvedžiojimais baigia prof. dr. J. Balys savo mokslinę studiją apie lietuvių liaudies pasaulėjautą.

Išidėmėtini graikų filosofų žodžiai, kad mokslas yra vyksmas, kur subjektyvi nuomonė yra pakeičiama objektyviu žinojimu. Tačiau veržimasis į tiesą, gerų ir grožį turi būti grindžiamas žmogaus etinės bei moralinės asmenybės pažanga, tai yra, kad mokslu atsiekti laimėjimai būtų panaudoti kultūros ugdymui, gražiam tautų santykiavimui, o ne naikino procesui ir mažų tautų pavergimui. Išėinant iš šių prielaidų prof. dr. J.B. studijoje išskeltos mintys tautinė idėją nuspalvina naujom varšom ir įprasmina joje stimuliuojančią jėgą naujais aspektais.

Ir iš tikrųjų, tautinė idėja be savo tautos dvasinių senienų puošmenos, gali išvirsti į nuogos pozos stovylą, gali tapti gražios formos spalvomis, pasipuošusi trumpam momentui žavinti grožio karalaitę. Tačiau, jei pozai ir formai nebus suteiktas prasmingas iš tautos senovės kilęs dvasinis turinys, tai visas gražias, gal ir labai vertingas, pastangas laiko dul-
kės palaidos po kietu

Hamiltono lietuvių teatras, L.B. Detroito apylinkės pakviestas, spalio 29 d. lankėsi Detroito ir Lietuvių Namų scenoje suvaidino seniai lauktą dr. J. Griniaus 5 v. istorinę dramą "Gulbės Giesmė".

Vaidinimas iš karto pagavo žiūrovus ir jų nepaleido iki pabaigos. Pastebimas nemeluotas susidomėjimas. Įtampa tolydžiui auga. Iš karto pajunti intrigos vyksmą. Įdomumas patraukia visų dėmesį. Kuklios, bet savo vietoje ir meniškai pritaikytos dekoracijos, istoriškai pagrįsta ir pritaikyta apranga, butaforija, aišku, pagyvina žiūrovų dėmesį. Dekoracijos gabaus dail. A. Trumpickio. Matyt, buvo stengiamasi, kad būtų lengvos, pigios, kad be didelių kliūčių jas galima būtų kilnoti iš vietos į vietą. Be to --

užmaršties šydu. Todėl šiuo požiūriu prof. dr. J.B. parašyta studija "L.L.P." yra tas gavinantis šaltinis, kurio lašai lietuviybės šaknims suteikia gaivinančios jėgos, kad ji galėtų amžių sąvartose pražysti gražiais lietuviškos kūrybos žiedais.

Ir jei šis prof. dr. J. B. mokslinis darbas išvydo lietuviškai skaitančią šviesuomenę, tai yra nuopelnas autoriaus, P. L.I. profesorių bei lektorų ir LTA Sambūriopasišventusių narių, kurie savo pinigine auka sudarė tinkamas sąlygas greičiau pasitarnauti besisiojantiems lituanistams, kad jų darbo rezultatai būtų apvainikuoti naujais lietuvių bei išlaikyti vaisiais. I.A.

'Gulbės giesmė' Detroito scenoje

VL. MINGĖLA

vaizdžios. Šias dailininko pastangas reikia laikyti pavykusiomis. Dekoracijų keitimas vyko neįprastai greit. Ypač artistų rūbai traukė į akį ir žavėjo. Butaforija: (baldai, veidrodžiai, ginklai, papuošalai) padėjo publikai išglinti į vaidinamos dramos fabulą.

Ankstyvesniuose "Gulbės Giesmės" pastatymuose Barbaros Radvilaitės vaidmenį vaidino L. Verbickaitė; tačiau ši kart lietuvaitės karalaitės ir karalienės B. Radvilaitės vaidmenį mum dovanojo puiki artistė A. Žilvytienė. Ji buvo savo vietoje -- tartum būtų ir gimusi karališkuose rūmuose. Jos liekna figūra, aukštas ūgis jau pačioje pradžioje vertė žiūrovą pripažinti ją esant savo vietoje. Paminėtos ypatybės ir geras vaidinimas ją kėlė karaliūnaitės, o vėliau nuostabios kankinės karalienės tragiškąjį pjedestalan. Jos širdingas ir sentimentalus balso tembras, gilus, jautrus romantiškas meilės išgyvenimas, reikiškesi jos žodžiuose, judesiuose, veido išraiškoje. Ji puikiai ir savo vaidybos įtikinamumu su pažindino žiūrovus su žymiu, bet daugumos lietuvių nežinomu, istoriniu įvykiu -- kai po Al-donos Gediminaitės dar viena lietuvaitė karalaitė, nors neilgam (1550 m. gruodžio mėn. 7 d. buvo vainikuota Lietuvos -- Lenkijos karalienė. Karalienė išbuvo vos kelis mėnesius -- mirė 1551 m. gegužės 8 d.) buvo vainikuota unijinės Lietuvos -- Lenkijos karalienė.

Garbė ir šlovė hamiltoniečiams teatralams. Jie drąsiai gali didžiuotis gabia "Aukuro" vadove ir režisiere Elena Dauguvietyte -- Kudabienė; be to, tokiame sunkiam veikalui jie sugebėjo surasti pakankamai talentingų artistų...

Žygimanto Augusto, D.L.K. ir Lenkijos karaliaus vaidmenį suvaidinęs A. Stasevičius buvo vienodai įtikinantis nuo pat pradžios iki pabaigos. A. Stasevičius sukūrė stiprų karališką istorinį šio asmens charakterį ir visą laiką buvo lygiavertis A. Žilvytienės -- Barbaros Radvilaitės -- partneris. Jis išgilino į savo vaidmenį ir autoriaus

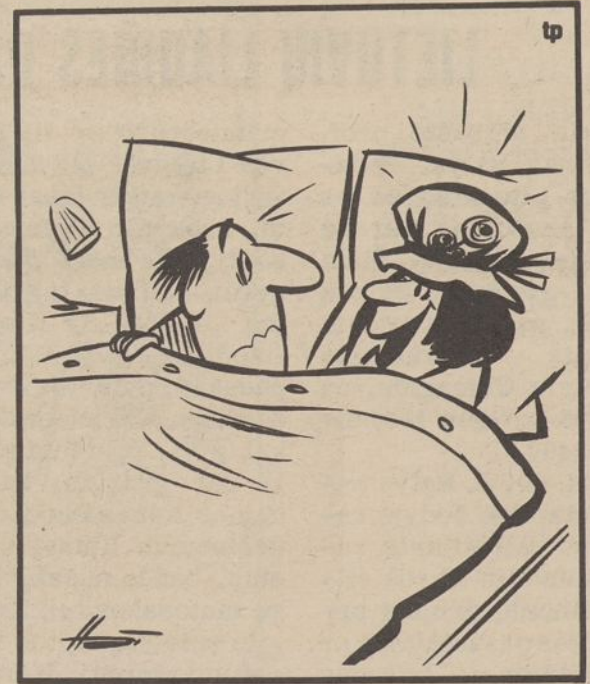
J. Griniaus duotąjį uždavinį atliko pasigėrėtina.

Žygimanto Augusto motinos -- Bonos vaidmenį ir asmenį sukūrė "Aukuro" teatro aktorė ir režisierė Elena Dauguvietyte -- Kudabienė.

"Gulbės Giesmės" veikale ji vaidino intrigančią ir klastuolės karalienės Bonos, karaliaus Žygimanto motinos, vaidmenį. Jos sukurta Bonos tipas buvo tikras ir publikai labai suprantamas. Sakytume, jog Bona buvo neišsivaizduojamai žiauri, beširdė, kaip velnias klastinga, valdžios ir karališkos garbės bei šlovės amžinai trokštanti. Tai didžiausio masto egoistė -- klas-tūnė. Ji nesuabejojo savo tikslams pasiekti paaukoti sūnaus laimę ir pražudyti arba sunaikinti sūnaus numylėtąją žmoną -- karalienę Barborą.

Prieš mirtį, karalienė Barbora prašė savo numylėtą vyrą karalių Žygimantą, kad jis pasižadėtų ją palaidoti ne Lenkijos žemėje, kur ji tiek kančių ir netesybės patyrė, bet Lietuvoje. Jai mirus Žygimantas palaidojo Barborą Vilniuje, greta pirmosios žmonos katedros koplyčioje.

Radvila Juodasis, (R. Kontenis), Barbaros pusbrolis vaidinime buvo stiprus ir savo vietoje. Puiki išvaizda ir gera vaidyba, vykęs grimas, apranga -- ji darė neabejotiną išvaizdos kunigaikščiu. M. Radvila Rudasis (K. Bungarda), Barbaros brolis narsumo liepsnojo. Buvo tikroviškas. Negalima jam nieko prikišti. Dzieržgovskis, Gniezno arkivyskupas ir Lenkijos primas (A. Ulbinas) ne tik mokėjo savo vaidmenį, bet išraiškoje ir klas-tingoje šypsenoje, ypač senato posėdžio ginčuose, buvo orus, savimipasiitikis ir dominuojantis. Savo charakteriu -- valdoviško lenko pavyzdys. Maciejevskis, Krokuvos vyksupas ir valstybės kancleris (V. Panavas) nenoromis priminė savo išvaizda, veiksmiais ir charakteriu tikrą lietuvių. Tarnovskis, Lenkijos vyr. hetmonas (V. Kalmantavičius) buvo šiame vaidinime iš stipriųjų bene silpniausias: ypač lietuvių kalba užkliūdavo. Zeride, burtininkė (D. Kudabaitė) -- tai žengianti į dramos laimėjimus jauna aktorė. Daugumas vaidintojų,

- Tu dar nieko nepastebėjai?...

niekad nebuvo profesio-
savo vaidmenis neblo-
giau už profesionalus. Visą laiką jautėsi tampus ir nenutrūkstas ryšys tarp senos ir žiūrovų salėje. Salė dažnai prapliupdavo nepabaigiamais plojimais. O pabaigoje L.B. pirm. J. Urbonas pasveikino sve-

čius vaidintojus. Mažonalaus, tačiau suvaidino sios mergaitės atnešė svečiams didžiulį gėlių krepšį.

"Gulbės Giesmės" pastatymas Detroito padarė neeilinio išpūdžio.

Tai, be abejo, buvo vienas nuostabiausių ir įdomiausių Detroito matytų dramos veikalu.

4³/₄%

BUS MOKAMA PRADEDANT
SAUSIO 1 D., 1967 M.
UŽ VISAS SĄSKAITAS.

**Mutual
Federal
Savings**

2212 WEST CERMAR ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanuskas, Pres.

TURTAS VIRŠ DVIDEŠIMT MILIJONŲ

Automobiliams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

Be žodžių...

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone 656-6330

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th — \$2.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import. From German 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Whiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LAIMĖJO TRIS PREMIJAS

Clevelando visuomenė labai gerai pažįstamas V. Apanius, kurio straipsnius įvairiais sodininkystės patarimais daug kartų skaitėme Dirvos puslapiuose, yra įkūręs dekoratyvinių darbų sodininkystę, kurioje randa darbus ir lietuviai.

Spalio mėnesį Profesionalų Sodininkystės Kontraktorių draugija Clevelande pakvietė dienraščio Plain Dealer ir Press sodininkystės skyrių atstovus nustatyti premijas už geriausiai prižiūrėtą sodybą; už geriausiai įrūšėtą ir išplanotą sodybą ir už ypatingai stilingą sodybos išplanavimą ir įrengimą.

Dėl šių premijų varžėsi vakarinio ir rytinio Clevelando sodininkai. Malonu pažymėti, kad iš

Scena iš Dainavos ansamblio pastatymo "Nemunas žydi" -- Irena Radienė ir Joana Stoškutė. Po sekmingo šio veikalo pastatymo New Yorke ir Philadelphijoje, vaidinimas įvyks lapkričio 19 d. Clevelande. V.A. Račkausko nuotrauka

šešių pirmųjų premijų tris laimėjo Apanių sodininkystė.

Premijų paskyrimas buvo atžymėtas spalio 30 dienos Plain Dealer dienraštyje.

Clevelandiečiai džiaugiasi Apanių laimėjimais ir linki geriausios sėkmės ateities darbui.

LIETUVOS LAISVĖS SUKILIMO MINĖJIMAS

Komitetas sukilimo minėjimui rengti sukvietė Clevelando liet. visuomenės atstovus pasitarimui. Pirmininkavo Alf. Mikulskis, sekretoriavo Vl. Čyvas.

Išrinkta komisija, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. -- Alf. Mikulskis, vicepirm. J. Žilionis, sekret. -- Vl. Čy-

vas, išd. -- L. Leknickas, nariai -- F. Eidimtas, J. Stempužis ir P. Tamulionis.

Susirinkimo nutarta Lietuvos Laisvės Sukilimo 25 metų sukakties minėjimą rengti gruodžio 11 d. Už žuvusius sukilėlius užprašyti Šv. Mišias gruodžio 11 d. 10 val. N. Parapijos bažnyčioje ir 10:30 val. šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje.

Iškilmingas minėjimas tą pačią dieną 5 val. p.p. Lietuvių salėje. Pa grindinę kalbą pasakyti pakviestas Levas Prapuolenis. Meninę programą sutiko paruošti Alf. Mikulskis ir Z. Peckus. Ją išpildys Čiurlionio ansamblis ir aktoriai.

(11)

* MARY BETH FEIL atliks Zuzanos vaidmenį Metropolitan Opera Nacional Co. pastatyme "Figaro vestuvės", kuris įvyks lapkričio 16 d. Operos spektakliai vyks nuo lapkričio 16 iki 19 d. Music Hall, šalia "Figaro vestuvių" pristatant "La Boheme", "La Traviata" ir "The Rape of Lucretia".

Bilietus iš anksto galima įsigyti Music Hall kasoje, St. Clair ir E. 6 gt. kampe.

SUKTINIS PAS AMERIKIEČIUS

Clevelando Miesto bibliotekos (Public Library) direktorius, p. Raymond C. Lindquist, mėtęs Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Suktinį šokant Kultūrinių darželių šventėje pa-

kvietė mūsų šokėjus atlikti dalį programos amerikiečių mokytojų suvažiavime lapkričio 4 d. Pats direktorius pasirūpino, kad mokyklų vadovybės išleistų Suktinio šokėjus iš pamokų.

Amerikiečiai mokytojai mūsų šokėjus sutiko gausiais plojimais, o Bibliotekos direktorius atsiuntė labai nuoširdų padėkos laišką.

"Tai mano asmeninė padėka Jums ir Suktinio šokėjams, šokusiems lietuvių liaudies šokius N.E.O.T.A. programoje Bibliotekos salėje.

Jūsų atlikta programos dalis buvo puiki. Jūsų šokimas buvo linksmas, gyvas ir vikrus, drabužiai spalvingi. Esu giliai dėkingas Jums visiems už atvykimą ir už šokius, atstovavusius lietuvių liaudies kultūrai. Šalia manęs sėdėjęs dr. Levenson man sakė, kad jis būdamas vaikas, du metus gyveno Lietuvoje.

Esu tikras, kad kiekvienas, kuris tik tenai buvo, norėtų prisidėti prie entuziastingos mano padėkos jums visiems".

• V. Gledraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujindami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumėsi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800.

Tel. 752-3400.

REIKALINGAS DARBININKAS

Liejikas, prityręs bronzai ir aliuminijum. Spaudimo ir atleidimo darbas.

HOFFMAN BRONZE
1000 Addison Rd.
(118-123)

REIKALINGA MOTERIS!

Tarnautoja — pardavimui importuoto maisto — vakarinėje miesto dalyje. Darbas penktadieniais ir šeštadieniais.

Teirautis tel. PR 1-4479.
(120-122)

JOHNNY'S TRANSMISSION SERVICE

626 EAST 152nd ST.

FINANCING, FULL GUARANTEE

851-7333

14,200 iki 16,300

Nauji 3 mieg. ranch tipo namai, įgijami su rūsiu ar be jo. Virtuvės su įmūrytomis krosnimis, šiukšlėms malti maš., rankų darbo spintelėmis. Vonios iškl. plytelėmis. Pasirinkimas vietovių.

VINE REALTY, INC.

WH 2-4440

35165 Vine St.

RUDUO JAU ČIA, NETOLI IR KALĖDOS...

Dabar, jau pats laikas pagyvoti ir paplanuoti kokią dovanų siuntinį pasiųsti savo artimiesiems.

Padaryti tai yra paprasta ir lengva, taip pat ir pigu, pasinaudojant leidžiamu siųsti prekių kainoraščiu, kurį gali gauti kiekvienas, veltui, pareikala-vęs pas mus.

Tiems, kurie neturi daug laisvo laiko, arba nežino ką reikėtų siųsti, siūlome jau paruoštus praktiškus ir reikalingus siuntinius.

RK 1. (MOTERISKAS)

Vilnonė paltui medžiaga 3 jardai, itališkas nailoninis lietpaltis, nepermatomo japoniško nailono suknelei 4 jardai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 vilnonė gėlėta arba su įvairiais raštais skarelė, 1 šilkinė skarelė, 2 biro, vilnonis megstukas ir graži dėžė šokoladiniu saldainių. \$75.00.

RK 2. (VYRIŠKAS)

Grynos vilnos nertinis, 3 1/2 jardo vilnonė kostiumui medžiaga, 2 nailono viršutiniai marškiniai, 2 p. vilnonių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 2 biro, 1 kaklaraištis, 1 itališkas nailono lietpaltis ir dėžė šokoladinių saldainių. \$75.00.

JUNGTINIS SIUNTINYS RK1 IR RK 2 KAINUOJA \$135.00.

4 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. miltų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldainių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų, 1/2 sv. šokolado.

\$30.00.

Tebesiunčiami mūsų anksčiau skelbtieji didelio pasisekimo turį siuntiniai: V-3, 10 1/2 jardo kostiumams medžiaga, už \$55.00, P-3, trims paltams angliška vilnonė medžiaga už \$60.00. N-4, 16 jardu nepermatomo nailono suknelėms už \$45.00.

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras),

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas su gavėjo parašu patvirtintas pristatymas, per 3-4 savaites, visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; A. Kusinskis, 167 Colledge St., Apt. 2, Sudbury, Ontario; L. Radzevičius, R. R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada.

SLAUGĖS PADĖJEJA

Reikalinga moteris pacientams aptarnauti senelių prieglaudoje.

Teirautis tel. 486-7676.
(122-127)

VISŲ PAGEIDAUJAMAS TURTAS PRIE EŽERO!

Vienos šeimos namas į šiaurę nuo Lake Shore Blvd., 4 miegamieji. Patogus susisiekimas, arti mokyklos. Prie Naujosios parapijos. Dėl detalių skambinti dienos metu — 771-6724 vakarais — 486-0022

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

FITTERS

FITTERS HELPERS

Experience helpful but not necessary. Work in structural fabricating for manufacturer of conveyors. Company benefits. Apply Shipping Department, 8:30-11:30 a.m.

May-Fran Mfg.

1710 Clarkstone, Cleveland, Ohio
(East of Intersection of Euclid & Ivanhoe Rds.)
An Equal Opportunity Employer
(121-122)

ELECTRICIANS

Experienced in machine tool and panel wiring. Steady employment with manufacturer of handling equipment. Excellent company benefits.

Apply in person.

American Monorail Co.
1111 E. 200

Between Euclid and St. Clair Ave.
Public Transportation via CTS Bus from Windermere Station
An Equal Opportunity Employer
(121-122)

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

